

MUISTIO

28.10.2004
Laura Korkalainen
Päivi Mutanen-Pirttilä

KUUELLE SUURIMMALLE KAUPUNGILLE OSOITETUN KYSELYN TULOKSET

Hallituksen tietoyhteiskuntaohjelman toimisto on kartoittanut Suomen kuuden suurimman kaupungin eli Helsingin, Espoon, Vantaan, Tampereen, Turun ja Oulun kiinnostusta yhteistyön lisäämiseen tietoyhteiskunta-asioissa ja mahdollisia konkreettisia hankkeita siinä.

Kuuden suurimman kaupungin tietoyhteiskuntakehittäjät vastasivat syyslokakuussa 2004 tietoyhteiskuntaohjelman lähettämään kyselyyn, jonka tuloksia tarkastellaan tässä muistiossa. Laaja-alaisesti kuntien tietoyhteiskuntakehittämistä käsitelleen kyselyn oli tarkoitus selvittää kaupunkeja kiinnostavimmat alueet, joissa asioita voitaisiin edistää yhteistyön voimalla.

Yhteenveto ja jatkoehdotukset

Kaupunkien kiinnostus eri yhteistyön alueisiin vaihteli. Kaikkia kyselyssä esiteltyjä yhteistyön osa-alueita pidettiin jonkin verran kiinnostavina, mutta selvimmin kuuden kaupungin vastaajajoukko oli kiinnostunut kolmesta seuraavasta osa-alueesta:

- perustietojärjestelmien tietovarannot,
- verkkotunnistautuminen ja maksaminen sekä
- mobiilipalvelut.

Tässä yhteenvedossa tehdään ehdotus myös eri osioissa esille nousseesta tutkimustieto ja kyselyt –osa-alueesta.

Perustietojärjestelmien tietovarantoja koskevassa kohdassa haluttiin tehostusta valtion ja kuntien väliseen yhteistyöhön perusrekisterien käytössä ja ylläpidossa, suorakäyttöä edullisemmaksi kunnille sekä enemmän tietoa viranomaisten mahdollisuuksista tietojenvaihtoon. Tietojenvaihtoon liittyvänä lainsäädännön muutostarpeita olisi myös hyvä tarkistaa (esim. potilastietolainsäädäntö terveydenhuollossa).

Perusrekisterien edustajien yhteistyöelin Rekisteripooli muokkaa parhaillaan strategiaa, joka on tarkoitus valmistua tämän vuoden loppuun mennessä. Myös Rekisteripooli toimiaika loppuu vuoden lopussa. Poolin asetta-

ja sisäasiainministeriö tekee strategiapaperin perusteella päätökset Rekisteripoolin jatkosta, sen tehtävistä ja edustajista.

Valtiovarainministeriö on selvittänyt rekisterien tietojenluovutuksen maksukäytäntöjä työryhmässään ja työryhmä esitti, että hallinnon sisäisistä tietojenluovutuksista perittävässä maksuissa siirryttäisiin käyttämään perusteena tietojen irrottamiskustannuksia. Työryhmä ehdottaa irrottamiskustannusmalliin siirtymistä vuonna 2006 alkavalla menokehyskaudella (katso lisää: valtiovarainministeriön työryhmämuistioita 16/2003, <http://www.vm.fi/tiedostot/pdf/fi/40524.pdf>). Nyt marraskuun alussa 2004 työryhmämuistiosta saadut lausunnot ovat parhaillaan VM:ssä käsiteltävänä ja jatkovalmistelusta tehdään päätökset piakkoin. 2006-budjetissa työryhmän ehdotus ei vielä näy, koska asiaa vielä otettu ko. kehysvalmisteluohjeeseen.

Tietoyhteiskuntaohjelman toimiston ehdotuksia työtavoiksi:

- Järjestetään workshop Rekisteripoolin, Juhtan, VM:n ja kaupunkien edustajien kesken rekisterien käytön tehostamiseksi kunta-valtioyhteistyössä.
- Tietoyhteiskuntaohjelma järjestää yhdessä Tietosuojavaltuutetun toimiston kanssa koulutuspäivän kunnille, jossa käydään läpi tietosuojakysymyksiä viranomaisten välisessä tietojenvaihdossa.

Verkkotunnistautumisen ja maksamisen alueella Vantaa, Espoo, Helsinki ja Kauniainen ovat yhdessä Juhtan (Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta), tietoyhteiskuntaohjelman, valtiovarainministeriön sekä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa tekemässä yhteistä tunnistautumisratkaisua kaikkien kuntien käyttöön sähköisten palvelujen järjestämiseksi. Hankkeessa pyritään konkreettiseen palvelualustaan, johon kunnat voivat halutessaan liittyä. Ratkaisu noudattaa avoimia standardeja.

Tietoyhteiskuntaohjelman toimiston ehdotus työtavaksi:

- Juhta järjestää kunnille esittely/kuulemistilaisuuden hankkeen nykyisestä vaiheesta ja suuntaa hanketta palautteen mukaan. Yhtenä keskeisenä osa-alueena käsitellään mobiilitunnistautumista.

Mobiilipalvelujen kehittäminen kiinnostaa suuria kaupunkeja. Pisimmällä tällä alueella on Oulun kaupunki, joka on tehnyt pitkäjänteistä yhteistyötä alueen korkeakoulujen ja yritysten kanssa. Oulu on täydentänyt menestyksekkäästi omia palvelujaan muutamilla mobiilisovelluksilla.

Tietoyhteiskuntaohjelman toimiston ehdotus työtavaksi:

- Perustetaan työryhmä, joka määrittelee listan kaikkia suuria kaupunkeja kiinnostavista mobiilipalveluista. Työryhmän määrityksen

perusteella perustetaan yhteinen hanke, jossa tuotetaan palvelut kaikkien osapuolten käytettäväksi. Jokainen osapuoli osallistuu rahoitukseen. Työryhmän ensimmäisenä koollekutsujana on tietoyhteiskuntaohjelman toimisto. Työryhmä kokoontuessaan valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Tutkimustieto ja kyselyt –kohdan kommentteissa sekä yhden kommentin verran myös kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksien lisäämisen –kohdassa liputettiin yhteisen kansalaisille suunnatun kyselyn sekä siitä johdetun yhteisen seurantamittamiston puolesta. Asiasta käytiin alustavaa keskustelua myös kehittämissäpäivässä huhtikuussa Säätytalolla.

Tietoyhteiskuntaohjelman toimiston ehdotus työtavaksi:

- Perustetaan kaupunkien edustajista koostuva työryhmä suunnittelemaan kaikille yhteinen kyselyrunko ja seurantamittaristo sekä organisoimaan kyselyn tekeminen/teettäminen ulkopuolisella taholla. Jokainen kaupunki osallistuu kyselyn kustannuksiin. Työryhmän ensimmäisenä koollekutsujana on tietoyhteiskuntaohjelman toimisto. Työryhmä kokoontuessaan valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Tulokset kysymys kysymykseltä

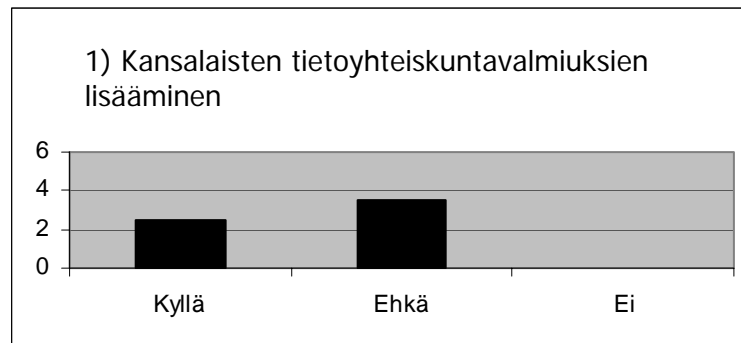
Kaupungit vastasivat kyselyyn eri tavoin. Oulu antoi kyselyyn yhden yhdessä mietityn vastauksen. Sekä Helsingistä että Vantaalta vastasi vain yksi kyselyn saaja. Espoosta, Turusta ja Tampereelta tuli sen sijaan useampi vastaus.

Tulosten yhteenvedoksi on rakennettu kuvaajat, joissa yhden kaupungin vastaukset vastaavat yhteensä yhtä ääntä. Näin ollen Oulun yksi vastaus antaa kuvaajassa yhtä suuren tuloksen kuin Turun kahdeksan vastausta. Kuvaajien alla on eritelty tarkemmin, miten yhden kaupungin sisällä on vastattu. Jokaisesta kysymyksestä on listattu myös ehdotetut toimenpiteet ja kommentit. Kommenttien listaa on hieman toimitettu etenkin silloin, on saatu samantapaisia kommentteja.

1) Kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksien lisääminen

Työtapoina voisivat olla esimerkiksi:

- *Yhteinen verkkosivusto (-portaali) kansalaisille järjestettyjen kurssien tueksi.*
- *Työpaja, koordinaatioryhmä yhteisistä käytännöistä kansalaisten valmiuksien parantamiseksi.*
- *Yhteinen kurssiohjelma kuntalaisille.*

Helsinki: Ehkä
Espoo: Kyllä/Ehkä (Kyllä 1, Ehkä 1, Ei 0)
Oulu: Kyllä
Tampere: Ehkä (Kyllä 1, Ehkä 1, Ei 1)
Turku: Kyllä (Kyllä 5, Ehkä 1, Ei 1)
Vantaa: Ehkä

Ehdotetut toimenpiteet ja kommentit:

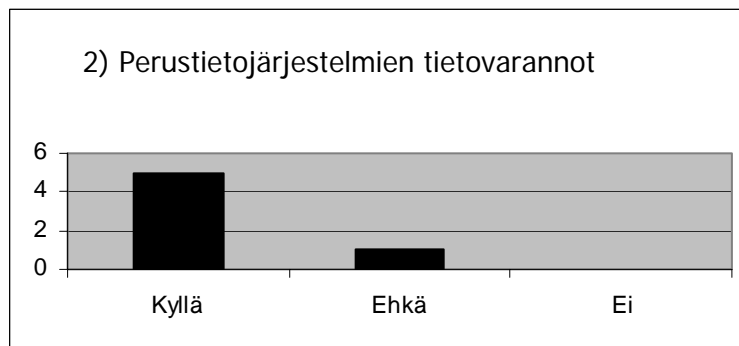
- Koordinaatioryhmä yhteisistä käytännöistä kansalaisten valmiuksien parantamiseksi
- Kokemusten vaihtoa. / Työpaja ja mieluiten säännöllisesti
- Yhteinen mittaristo tietoyhteiskuntakehityksestä eri kaupungeissa
- Työväen/kansalaisopistojen yhteistyö, esim. yhteinen valikoima ja samat tavoitteet
- Ikäihmisten valmiuksien parantaminen ja käyttökynnyksen madaltaminen kenties kohdennetuilla kursseilla
- Yhteiset verkkosivut. / Opetusportaali

2) Perustietojärjestelmien tietovarannot

Työtapoina voisivat olla esimerkiksi:

- Keskustelutilaisuus tietojen hinnoittelusta pelisääntöjen luomiseksi, mukaan valtion edustajia.
- Keskustelutilaisuus valtio-kunta -rekisterien yhteiskäytön tehostamisesta ja arkkitehtuurin yhtenäistämisestä.
- Paikkatietojen yhteistyöfoorumien työskentelytapojen tehostaminen, esim. aloite kuntien edustajien lisäämisestä paikkatietofoorumissa.
- Koulutus-/keskustelutilaisuus tietosuojasta: yhteiskäyttö, tietojenvaihto viranomaisten välillä.

Helsinki:	Kyllä
Espoo:	Kyllä (Kyllä 2, Ehkä 0, Ei 0)
Oulu:	Kyllä
Tampere:	Ehkä (Kyllä 1, Ehkä 2, Ei 0)
Turku:	Kyllä (Kyllä 7, Ehkä 1, Ei 0)
Vantaa:	Kyllä

Ehdotetut toimenpiteet ja kommentit:

- Kannatusta saivat kaikki kysymyksen työtapojen esimerkit. Valtion ja kuntien välisen yhteistyön toivotaan vahvistuvan.
- Halutaan paikkatietoyhteistyötä, paikkatietojen yhteisfoorumia ja paikkatietojärjestelmiä.
- Keskustelutilaisuus valtio ja kuntien rekisterien yhteiskäytön tehostaminen (mainittiin vastauksissa neljä kertaa). / Sekä samalla arkkitehtuurin yhtenäistämisestä.
- Rekisterivastaavien verkoston kokoaminen.
- Yhtenäiset perustietorekisterit tarvitsevat konkreettisen toteutussuunnitelman (toimintamalli, teknisen toteutuksen standardi, ja toteutukset, yhteisinä viitetietokanta- tai erillisinä ratkaisuinä).
- Mitä ns. rekisteripooli tekee, eikö sen tulisi edistää juuri tätä asiaa? Kenelle raportoiden ja millä valtuuksilla yhteistyötä rakennetaan? Tärkeää on, että tieto kulkee eikä kansalaisen tarvitse esittää samoja tie-

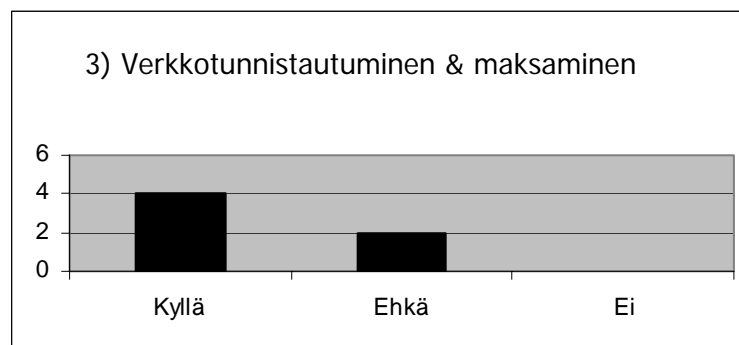
toja useaan kertaan. Hinnoittelu on yksi este esim. väestötietojen suora käytössä.

- Koulutus-/keskustelutilaisuus tietojen vaihdannasta viranomaisten välillä. Miten tietosuojaja rajoittaa yhteiskäyttöä? / Sosterin näkökulmasta tietosuojaja-asiat ovat kovasti ajankohtaisia aina.
- Useassa vastauksessa korostettiin, että pelkkä keskustelu ei asioita ratkaise. / Pienet työryhmät miettimään konkreettiset toimenpiteet jotka johtavat käytännön toimenpiteisiin.

3) Verkkotunnistautuminen & maksaminen

Työtapoina voisivat olla esimerkiksi:

- *Esittely- tai keskustelutilaisuus Vantaan, Espoon Helsingin ja Kauniaisten hankkeen etenemisestä.*
- *Yhteinen tekninen ratkaisu kaupunkikorttiin.*
- *Yhteiset toiminnalliset pelisäännöt kaupunkikortin käyttöön.*

Helsinki:	Kyllä
Espoo:	Ehkä (Kyllä 0, Ehkä 2, Ei 0)
Oulu:	Kyllä
Tampere:	Kyllä (Kyllä 2, Ehkä 0, Ei 1)
Turku:	Kyllä (Kyllä 7, Ehkä 1, Ei 0)
Vantaa:	Ehkä

Ehdotetut toimenpiteet ja kommentit:

- Tunnistamisen yhdenmukaisuus tavoitteena hyvä. Yhteiset toiminnalliset pelisäännöt tunnistautumiseen.
- Espoon, Vantaan ja Helsingin hankkeesta esittely- tai keskustelutilaisuus. / PK-seudun hankkeeseen voi sen toteutusvaiheen jälkeen liittyä muitakin (kysymyksessä on palvelu, joka kilpailutetaan niin että siihen voi liittyä kuka tahansa julkissektorin toimija).
- Miksi Vantaa, Espoo ja Helsinki malli pitäisi sovittaa muille? Ei muun Suomen mallit ole kelvanneet pääkaupunkiseudulle (vrt Makro-pilotti hanke).
- Kaupunkikorttien osalta oltiin kahta mieltä:

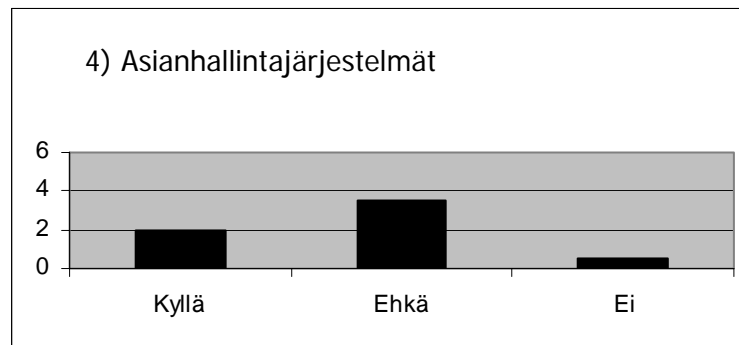

- Korteille yhteinen tekninen ratkaisu ja pelisäännöt. / Kaupunkikortissa olemassa oleva testattu ratkaisu tunnistautumiseen.
- Kaupunkikorttiin en usko./ Kaupunkikortti on käytössä vain osalla kaupungeista.
- Yksi tekninen ratkaisu johtaa suljettuun ratkaisuun! Pitää noudattaa avoimia standardeja.

4) Asianhallintajärjestelmät

Työtapoina voisivat olla esimerkiksi:

- Esittely- tai keskustelutilaisuus eri kaupunkien onnistuneista asianhallintajärjestelmistä.

Helsinki: Ehkä
Espoo: Ehkä/Ei (Kyllä 0, Ehkä 1, Ei 1)
Oulu: Ehkä
Tampere: Ehkä (Kyllä 0, Ehkä 2, Ei 1)
Turku: Kyllä (Kyllä 6, Ehkä 1, Ei 1)
Vantaa: Kyllä

Ehdotetut toimenpiteet ja kommentit:

- Asianhallintajärjestelmät ovat tärkeä sektori. / Esittely- tai keskustelutilaisuus eri kaupunkien onnistuneista asianhallintajärjestelmistä. / Asianhallinta ja dokumenttienhallinta (ja arkistointi) lienevät kaikkien arkipäivän vettä ja leipää.
- Asianhallinta on keskusteluissa mukana, selvitysvaiheessa voisi olla apua toisten kokemuksista. / Eri tahojen ratkaisuja, kokemuksia ja näkemyksiä olisi varmaan hyvä kuulla. Toisaalta miten toteuttaa taloudellisia ja julkishallinnon ympäristössä toimivia järjestelmiä. Ja mikä on kuntalaisten yhteys asiaan. / Valtion esimerkkejä ja hyviä käytäntöjä samaan esittelytilaisuuteen.
- Ei näköpiirissä todellisia yhteistyömahdollisuuksia johtuen mm. teknologisten ratkaisujen erilaisuuksista. Perustoiminta sen sijaan hyvin va-

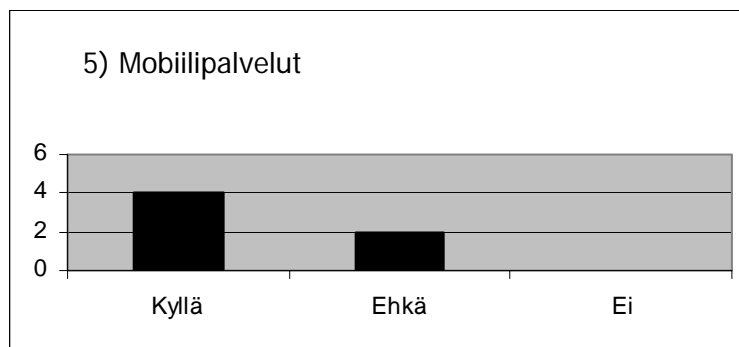
koitua (mm. lainsäädännöllisistä syistä lähtien). / Kunnat ovat yleensä varsin hyvin onnistuneet asianhallintajärjestelmissä. Ongelman nimi on suhde dokumenttien hallintaan ja mihin suuntaan edetään.

- Turulla on menestyksekkäästi ollut tuotannossa 10 vuotta (synttärit 14.9.2004) räätälöity asianhallintajärjestelmä Joutsen, joka on lähes koko olemassa olonsa aikana automaattisesti tuottanut kansalaisille tietoa.

5) Mobiilipalvelut

Työtapoina voisivat olla esimerkiksi:

- *Esittely-keskustelutilaisuus onnistuneista mobiilipalveluista ja mobiilipalvelujen mahdollisuuksista kunnan palveluissa.*
- *Mobiilitunnistautumisen kehittäminen kuntapalveluissa.*
- *Rajapintayhteistyö mobiilipalveluissa.*
- *Yhteisen palvelun/palveluvalikoiman kehittäminen Octopus-alustalle*
- *Yhteisen ajanvarauspalvelu kehittäminen.*

Helsinki:	Ehkä
Espoo:	Kyllä/Ehkä (Kyllä 1, Ehkä 1, Ei 0)
Oulu:	Kyllä
Tampere:	Kyllä (Kyllä 2, Ehkä 1, Ei 0)
Turku:	Kyllä/Ehkä (Kyllä 4, Ehkä 4, Ei 0)
Vantaa:	Kyllä

Ehdotetut toimenpiteet ja kommentit:

- Useassa vastauksessa todettiin, että kokemukset ja kehittäminen kiinnostavat. / Esittely-keskustelutilaisuus onnistuneista mobiilipalveluista ja mobiilipalvelujen mahdollisuuksista kunnan palveluissa.
- Mobiilitunnistautumisen kehittäminen kuntapalveluissa. / Mobiilitunnistautuminen avainasemassa.
- Yhteisen palvelun/palveluvalikoiman kehittäminen Octopus-alustalle.
- Yhteisen ajanvarauspalvelun kehittäminen. / Yhteisen palveluvalikoiman kehittäminen. / Sähköinen ajanvaraus, kodin ja koulun välinen yhteydenpito potentiaalisia kasvualueita.
- Rajapintayhteistyö mobiilipalveluissa.
- Konkreettiset yhteiset palveluprojektit suotavia, tarvitaanko tähän erityistä elintä, syntykö bi- tai multilateraalisenä muutenkin?
- Pitää kuitenkin olla tarve! Mikä sovellus ja tukeeko kansalaisen arkielämää riittävässä laajuudessa että panos/hyöty-suhde on postiviinen n. vuodelle laskettuna.
- Oululaisten "kalastuskortti SMS:llä" on pikantti sovellus.
- Myös Turun SparkNetia kannattaa hyödyntää - se on maan laajin julkinen WLAN-verkko ja sen käyttö esim. Turun kaupungille on veloitus-tonta kuten myös korkeakouluopiskelijoille = erinomainen mobiilipalvelujen testausympäristö.

6) Prosessien uudistaminen ja mallintaminen

Työtapoina voisivat olla esimerkiksi:

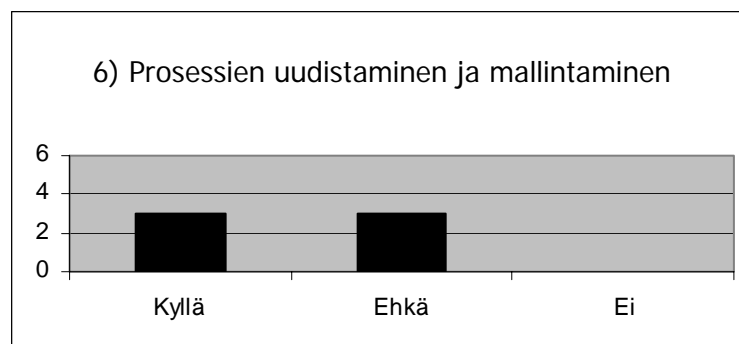
- *Prosessimallinnuspankin perustaminen.*

- *Yhteisistä mallinnuksen pelisäännöistä sopiminen / työnjako mallinnuksissa.*

- *Voisiko tämänkin tehdä toisin? –foorumi / kaupungin asiantuntijoiden ideariihi tietyn asian tai asiakokonaisuuden hoitamisesta uudella tavalla.*

- *Huom! Tietoyhteiskuntaohjelma ja Jupa järjestävät koulutusta prosessimallinnuksesta. Tule mukaan! Lisätietoja:*

[tiedote_prosessikoulutus_010904.doc](#) (52,74 kilotavua)

Helsinki:	Kyllä
Espoo:	Ehkä (Kyllä 1, Ehkä 0, Ei 1)
Oulu:	Kyllä
Tampere:	Ehkä (Kyllä 0, Ehkä 2, Ei1)
Turku:	Kyllä (Kyllä 5, Ehkä 2, Ei 1)
Vantaa:	Ehkä

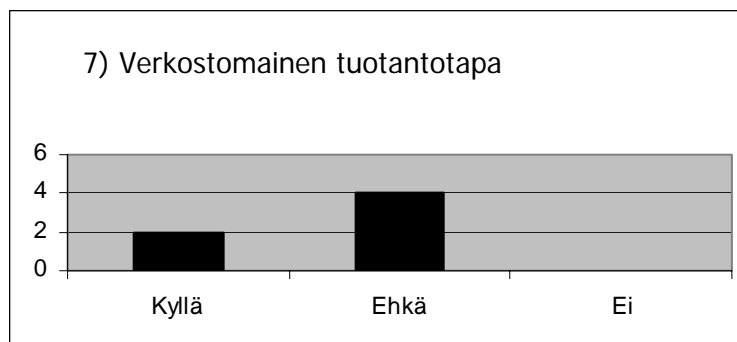
Ehdotetut toimenpiteet ja kommentit:

- Prosessipankin perustaminen.
- Yhteisten prosessien kehittäminen. Osallistutaan myös itSMF Finlandin toimintaa - katso www.itsmf.fi
- Voisiko tämänkin tehdä toisin? –foorumia kannatettiin useita kertoja. / Ajatus kiinnostava. Prosesseja ei suoraan voi koskaan ottaa, mutta ehkä voi käyttää pohjana eli mallinnuspankki voisi toimia. Toimiiko ilman tukea, suostuvatko prosessien mallintajat myös konsultoimaan?
- Pelisäännöt ja työnjako todella tärkeää. / Yhteisistä mallinnuksen pelisäännöistä sopiminen/työnjako mallinnuksessa.
- Kukin kaupunki on jo edennyt omin sovelluksin (esim. Turun QPR-järjestelmä).
- Epäilen jossain määrin yksityiskohtaisia yhteisiä mallinnuksia. Eteenpäin pitää kumminkin päästä ja ehkä ne voisivat joskus auttaakin.
- Ei juuri mitään uutta tarjottavaa tällä saralla. Tehdään päinvastoin nimen omaan pyörän yhä uudelleen keksimistä. Sen sijaan syytä olisi miettiä kattavammin koko palvelutuotannon toimintamallia, ei vain viilata prosesseja.
- Idea Jupa hankkeessa on hyvä, mutta antaako eväitä esim. isoille kaupungeille? Pohjatyö tehdään pienemmissä kunnissa jossa ei huomioida suurten paikkakuntien ongelmia.

7) Verkostomainen tuotantotapa

Työtapoina voisivat olla esimerkiksi:

- Idea- ja keskustelutilaisuus verkostomaisen tuotantotavan hyödyntämisessä uusilla sovellusalueilla, alustuksena käytännön esimerkkejä (vrt. kirjastot.fi ja Matti Sarmelan alustus 28.4.2004).

Vantaa: Kyllä

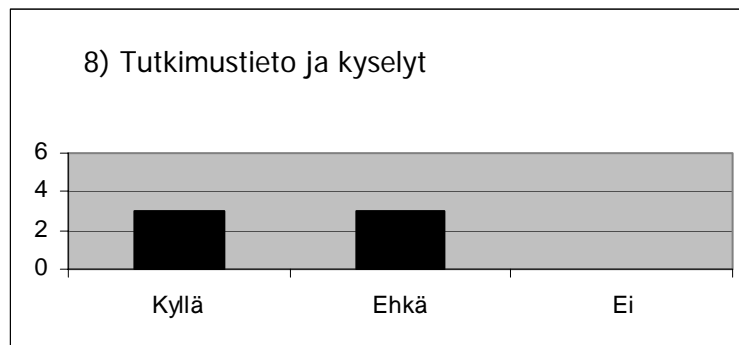
Ehdotetut toimenpiteet ja kommentit:

- Kiinnostava aihe.
- Pitää vain miettiä, mitkä asiat ovat tärkeimpiä, resurssit eivät taida riittää kaikkeen.
- Vastuut, roolit ja tehtävät selkiytettävä - tuloksellisuus?

8) Tutkimustieto ja kyselyt

Työtapoina voisivat olla esimerkiksi:

- Olemassa olevan tilasto- ja tutkimustiedon hyödyntäminen yhteisesti, esim. uuden koordinaatioryhmän perustaminen.
- Oman yhteisen kyselyn tekeminen esim. kansalaisten tietoyhteiskunta-valmiuksista tai internetin käytöstä.

Helsinki: Ehkä
Espoo: Ehkä (Kyllä 0, Ehkä 2, Ei 0)
Oulu: Kyllä
Tampere: Kyllä (Kyllä 2, Ehkä 1, Ei 0)
Turku: Kyllä (Kyllä 6, Ehkä 1, Ei 1)
Vantaa: Ehkä

Ehdotetut toimenpiteet ja kommentit:

- Oman yhteisen kyselyn tekeminen esim. kansalaisten tietoyhteiskunta-valmiuksista tai internetin käytöstä (jatkokehityksen pohjaksi). / Yhteisesti tilattu ja maksettu toimeksianto esim. tilastokeskukselle tai jollekin yliopistolle - pelkkä koordinaatioryhmä, kyselyt ja oma työ eivät riitä.
- Kysely kansalaisten valmiuksista on tärkeä, mutta niitä tehdään monella paikkakunnalla. / Nyt on esim. Vantaa ja Espoo tehneet omat kyselynsä. Niiden tietojen hyödyntäminen, seuraavaksi kyselyt voisi tehdä yhdessä. / Tutkimustiedon kerääminen yhteen paikkaan nähtäville ok. vertailtavuuden kehittäminen ja kyselyjen yhtenäistäminen ainakin osin ok. Yhteinen kysely ok, jos tuo kustannussäästöjä.

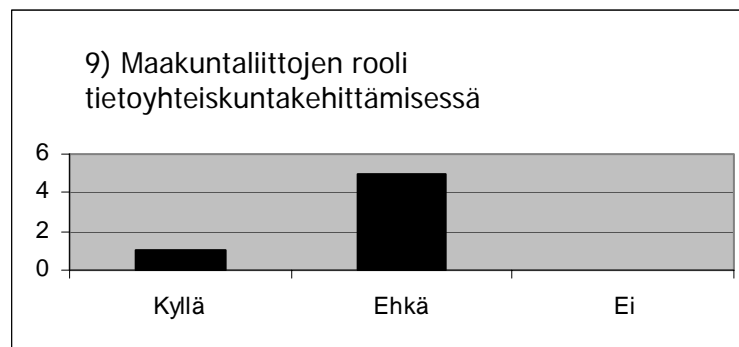

- Tietoyhteiskuntabarometrin luominen yhteisen mittariston pohjalle
- Mihin uutta koordinoitiryhmää tarvittaisiin? / Ehkä keskinäinen koordinaatio tarpeen, tai jokin keskitetty tietopankki.
- Oman yhteisen kyselyn palveluista ja niiden kehittämistarpeista

9) Maakuntaliittojen rooli tietoyhteiskuntakehittämisessä

Työtapana voisi olla esimerkiksi:

- keskustelutilaisuus maakuntaliittojen ja kaupunkien välisestä työnjaosta ja yhteistyön tehostamisesta, mukana maakuntaliittojen ja SM:n aluekehittämisen edustajat.

Helsinki: Ehkä
Espoo: Ehkä (Kyllä 1, Ehkä 0, Ei 1)
Oulu: Ehkä
Tampere: Ehkä (Kyllä 1, Ehkä 1, Ei 1)
Turku: Kyllä (Kyllä 4, Ehkä 3, Ei 1)
Vantaa: Ehkä

Ehdotetut toimenpiteet ja kommentit:

- Varsinais-Suomen liitto on laadittanut tietoyhteiskuntastrategian sekä siihen päivityksen.
- SM:n alaiset Osaamiskeskukset ja AKO:t voisivat toimia enemmän yhteen.
- Työnjaosta sopiminen. / Roolin selkeytys. Nyt en näe mikä olisi maakuntaliiton rooli.
- Ei roolia pk-seudulla. Varmastikin merkityksellisempi pienten toimijoiden kesken.
- Olisi tehtävä ensi tilassa valtion (VNK, SM) kokoonkutsumana (Tulisi toteuttaa muissakin politiikkaohjelmissa!)

TIEDOKSI: Tietoyhteiskuntaohjelman ja maakuntien liittojen yhteistyö

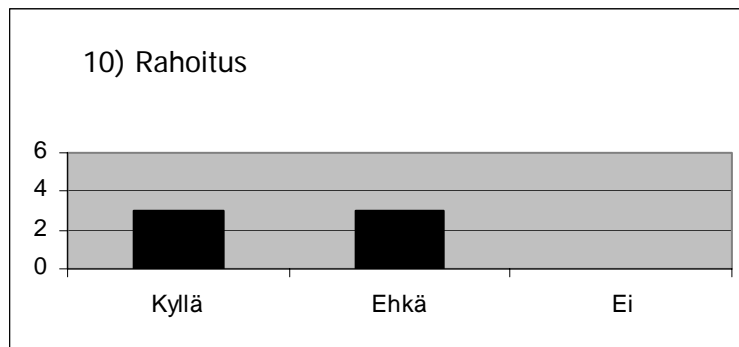
Maakuntien liitot ovat toivoneet tietoyhteiskuntaohjelman toimiston kanssa yhteistyötä siitä, miten hallituksen tietoyhteiskuntalinjaukset tulisi ottaa maakuntasuunnitelmien valmistelussa huomioon. Tietoyhteiskuntaohjelma järjestää maakuntien liitolle alkuvuonna 2005 kokouksen, jossa asiaa linjataan. Asian valmistelua tietoyhteiskuntaohjelman toimistossa hoitaa sihteeriharjoittelija Laura Korkalainen (laura.korkalainen@vnk.fi).

10) Rahoitus

Työtapoina voisivat olla esimerkiksi:

- *Yhteinen julkilausuma tietoyhteiskuntahankkeisiin liittyvästä aluerahan jakamisesta.*

- *Yhteinen kartoitus EU-rahoituksen ja muun rahoituksen mahdollisuudesta kaupunkien keskeisiin tietoyhteiskuntahankkeisiin.*

Helsinki: Ehkä
Espoo: Kyllä (Kyllä 2, Ehkä 0, Ei 0)
Oulu: Kyllä
Tampere: Ehkä (Kyllä 0, Ehkä 3, Ei 0)
Turku: Kyllä (Kyllä 6, Ehkä 2, Ei 0)
Vantaa: Ehkä

Ehdotetut toimenpiteet ja kommentit:

- Hallituksen tietoyhteiskuntaohjelman pitäisi saada aitoa rahaa jolla se kannustaisi tekemään best practice ratkaisuja valtakunnassa. Esim. Portugali on varannut 120 M € tälle vuodelle heidän tietoyhteiskuntahankkeisiin.
- Yhteinen kartoitus EU-rahoituksen ja muun rahoituksen mahdollisuudesta kaupunkien keskeisiin tietoyhteiskuntahankkeisiin. / Kartoituskin tarpeen, myös syytä hyödyntää yhteisissä hankkeissa jatkossa huomattavasti paremmin ulkoisia rahoituslähteitä.
- Rahoituksen keskittäminen kehityshankkeisiin joissa syntyy tulosta. Tulosten hyödyntämiseen sitoutuminen ja markkinointi.
- Yhteisiä lausumia

- Pitäisi kyetä sitomaan konkreettisiin uudistuksiin, joilla voidaan osoittaa tehostumista ja muita hyötyjä. Muuten en usko vaikutukseen.
- Isojen kaupunkien hankkeisiin panostamalla saisi varmasti muillekin kelpaavia ratkaisuja. Eikö esim. TEKESin terveydenhuollon ohjelmasta pitäisi saada erinäisiä miljoonia euroja HUS-alueen yhteistoimintaan ja tehokkuuden parantamiseen. Kuka käyttäisi valtaa?
- Julkilausuma ei riitä tulisi saada pelisäännöt, tarvittaessa valtion ohjeistus esim. maakuntarahan käytöstä rahoituksen saatavuus vaihtelee, eniten vaikuttaa kunkin alueen status EU-alueiden suhteen.
- Aluerahaa kyllä. EU-hankkeita jo liikaa.

11) Verkkodemokratia ja osallistuminen

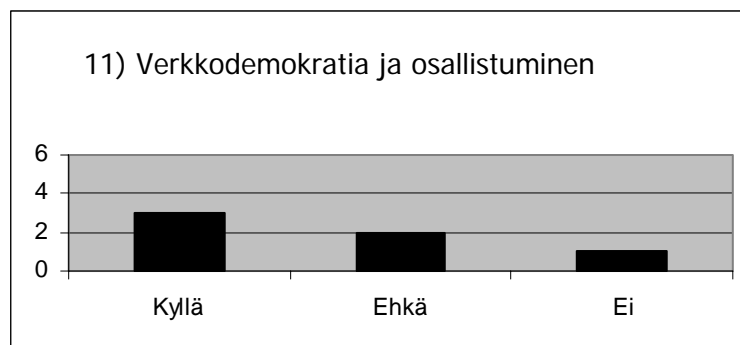
Työtapoina voisivat olla esimerkiksi:

- *Esittely- tai keskustelutilaisuus hyvistä sovelluksista kunnissa.*

- *Tampereen yliopiston journalismin tutkimusyksikön ehdotus kansalaisvaikuttamista tietoverkoissa koskevasta yhteisestä tutkimuksesta.*

Lue lisää Treen yliopiston tutkimusehdotuksesta:

[*mu treenyliop kuntalaisettietoverkoissa.rtf*](#) (17,78 kilotavua)

Helsinki: Kyllä
Espoo: Ehkä (Kyllä 1, Ehkä 0, Ei 1)
Oulu: Kyllä
Tampere: Kyllä (Kyllä 2, Ehkä 0, Ei 1)
Turku: Ehkä (Kyllä 3, Ehkä 4, Ei 01)
Vantaa: Ei

Ehdotetut toimenpiteet ja kommentit:

- Esittely- tai keskustelutilaisuus hyvistä sovelluksista kunnissa (ehdotettiin neljä kertaa)
- Liittyy myös Kuntaliiton käynnistämään kuntien demokratiatilin päätös-hankkeeseen sekä VM:n kansalaisvaikuttaminen tietoverkoissa - hankkeeseen (molemmat osana kansalaisvaikuttamisen pol. ohjelmaa)

sekä kansalaisvaikuttaminen tietoverkoissa osa tietoyhteiskuntaohjelmaa)

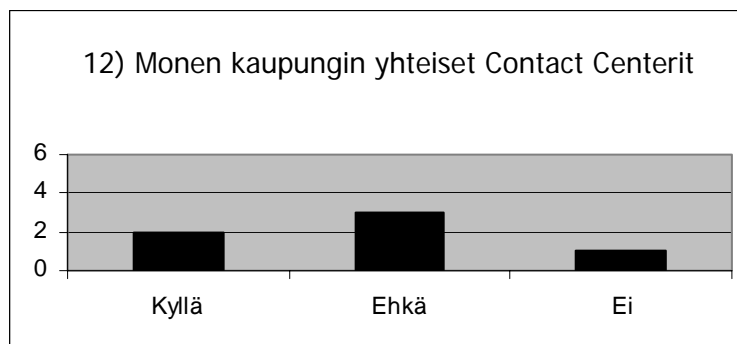
- Tulisi aloittaa perustilanteen selvityksellä. Lähtötilanteet eri kaupungeissa eroavat niin suuresti, että tutkimus ehdotetussa muodossa ei toimi, ainakaan Turussa.
- Avoin Espoo hanke kiinnostanee muita ja asiaa on selvitetty Espoossa melko laajasti (mm laatukilpailu, Telecities kilpailu).
- Mikä on visio päätöksenteosta ja kuntalaisten osallistumisesta / vaikuttamisesta tulevaisuudessa? Verkkoyhteisöjen suhde poliittiseen päätöksentekoon? Asiakasyhteistyö palvelujen kehittämisessä? Tuoko tutkimus tähän lisätietoa?
- Tähän voidaan luoda verkostoa, koska uusia vastuunkantajia tulee, mm. Tampereella oma kuntademokratiayksikkö. Tampereen yliopisto ja muutkin voisivat tehdä ja tekevät joka tapauksessa eri tasoista tutkimustyötä.
- Ei kasvata tuottavuutta, todelliset hyödyt tutkitusti vähäisiä, vaikka kansalaiset tyypillisesti kyselyissä asiaa tärkeänä pitävätkin. Ei kuitenkaan todellista osallistumista.
- Kysymykset ovat paikallisia
- Tutkimusehdotus hyvä
- Pitää ensiksi saada luottamushenkilöt, virkamiehet ym. ottamaan kuntalaiset palautteet paremmin arvoon.

12) Monen kaupungin yhteiset Contact Centerit

Työtapoina voisivat olla esimerkiksi:

- *Esittely- tai keskustelutilaisuus toimivista kunnallisista contact centereistä.*

- *Käyttöön esimerkiksi sosiaali- ja terveystaluuissa.*

Helsinki: Ehkä
Espoo: Kyllä ((Kyllä 2, Ehkä 0, Ei 0)
Oulu: Kyllä
Tampere: Ei ((Kyllä 0, Ehkä 1, Ei 2)
Turku: Ehkä (Kyllä 2, Ehkä 4, Ei 2)
Vantaa: Ehkä

Ehdotetut toimenpiteet ja kommentit:

- Pks tekee jo yhteistyötä terveysneuvonnassa. / Työn alla pks:lla.
- Henkilökohtaisesti olen pettynyt Call/Contact Centerien toimintaan. Niissä ei ole riittävää paikallistuntemusta (esim. teleoperaattorien numerotiedustelut taikka hotellien keskitetyt varaupalvelut Virossa).
- Menossa olevien hankkeiden (Contact center) kartoitus.
- Mitä ovat käytännössä Contact Centerit?
- Ehdottomasti kannatettava aihealue, mahdollisuus merkittävään toiminnan rationalisointiin. / Hyödyllinen. / Käyttöön esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalveluissa.

13) Uusia ideoita, innovaatioita yhteistyön siivittämiseksi

Kommentteja:

- Rajapintaongelmat.
- Julkisen tiedon hyödyntäminen.
- Rekistereiden yhteiskäyttö.
- Tunnistautuminen.
- Yhteiset lomakkeet.
- Prosessipankki.
- Perustetaan koordinoiva elin, jolle jokaisen kunnan/kaupungin on velvollisuus proaktiivisesti raportoida tulevien vuosien hankkeistaan sähköisen asioinnin tai tietoyhteiskuntakehityksen saralla. Näin mahdollisuus saada aitoa yhteistyötä oikea-aikaisesti, hyödyntää paremmin yhdessä eri rahoituslähteitä jne. Tällaisena ei voi toimia Kuntaliitto!
- Kansalaisyhteistyön sähköinen palvelu pitäisi miettiä ja hahmotella: miten saamme järjestettyä yhteistyössä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin eri toimijoiden kesken sellaisen sähköisen palvelurakennelman, joka olisi tavalliselle kuntalaiselle helppokäyttöinen, riippumatta palvelun tuottajatahosta.
- Suurimman kaupungin välillä on jo pitkään harjoitettu tietohallintojohtajien yhteistyötä. Siinä pääpaino on teknisissä kysymyksissä, järjestelmissä. Yhteistyö hallituksen TY-ohjelman puitteissa on laaja-alaisempaa, toimintaympäristön kehittämistä, jossa tekniikka on väline, ei itseisarvo. Kyse on myös kansallisen kilpailukykyyn kehittämisestä. Yhteistyö tulisi suunnata vastaavasti, samoin osallistuminen eri kaupungeista siten, että varmistetaan "yhteiskuntapoliittinen" näkökulma.

14) Jatkotyöskentelyn organisointi

Kommentteja:

- Pitäisi perustua olemassa olevaan kuuden kaupungin yhteistyöhön Tietoyhteiskuntaohjelma voi tuoda alustan yhteistyölle. / Tietoyhteiskuntaohjelma koordinoi ja kutsuu. / Voiko tietoyhteiskuntaohjelma osoittaa resurssia eli henkilötyöpäiviä tähän koordinointiin?
- Paikkakunnat kiertävällä systeemillä. / Vuorotellen sikäli perusteltua, että silloin kukin voisi esitellä omia palvelujaan (ja tasata matkakustannuksia).
- Sitoutuneiden tahojen syvällisiä työtapoja pienellä porukalla. / Pienellä porukalla sitoutuneesti, selkeä vastuutehtävä. / Aluksi verkkokeskustelua isolla porukalla. Sen jälkeen: Sitoutuneiden tahojen syvällisiä työpajoja pienellä porukalla. / Sitoutumista ja kovaa työtä tässä tarvitaan, ei seminaareja.
- Selkeä johtamiskäytäntö. Tehtävä konkreettisia päätöksiä ja aikatauluja. Systemaattiset tapaamiset ja seuranta päätöksien toteutumisesta.
- Pääkaupunkiseudun kunnissa nivoutuu seudun yhteistyöhön ja laadittaviin strategioihin. Odotuksia yhteistyölle on sekä palveluissa että niiden sähköistämisessä. Työ tulisi kytkeä tähän laajempaan yhteistyöhön.
- Kuuden kaupungin edustajien lisäksi tulisi kutsua mukaan myös eri ministeriöiden vastuuvirkamiehiä.
- Syvällisiä pajoja tarvitaan, ei synny laajoissa keskusteluissa. Yhteinen tavoite kirkastettava! / pieni ydinporukka joka kokoontuu säännöllisesti, 1 tai max. 2 kertaa vuodessa isompi tapahtuma vaihtuvalla teemalla. / Tiedotus- ja keskustelutilaisuuksista liikkeelle.
- Rahoitusta innovatiivisiin pilottihankkeisiin

15) Millainen työtapa tuntuisi hyvältä? / Terveisiä tietoyhteiskuntaohjelmalle

- *Sitoutuneiden tahojen syvällisiä työpajoja pienellä porukalla.*
- *Tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia isolla porukalla.*
- *Tietoyhteiskuntaohjelma koordinoi ja kutsuu vai kaupungit kutsuvat vuorotellen?*
- *Haluatko lähettää tietoyhteiskuntaohjelman toimistolle vielä muita terveisiä?*

Kommentteja:

- Joitakin kyselyn termejä voisi selventää.
- Onko aiheesta jo verkkokeskustelua Suomessa?

- JUPA, JUHTA, julkisen hallinnon sähköisen asiointin strategia, palvelujen järjestämisen strategia, rekisteripooli, sadat projektit, tämä yhteistyöryhmä. Näitä on niin monia ja välillä mietin onko suunta, tehokkuus, todennetut hyödyt ja roolit kohdallaan?